

Mahjas Weefis.

Mahjas Weefis teel isdofes festscham no pils. 8 fahlot.

Mahja par fubinafchana: par weenas flejas smalku rasku (Pelti) rindu, jeb to weetu, to tabda rinda eeneu, mahja 8 fap.

Rebafija un efpedija Rigā, Ernst Plates grabmatu un blifchubulatawā un buru-lecturē pēc Petera bafnijas.

36. gada-gahjums. — Mahjas Weefis ismahk weenreis pa nedetu.

№ 41.

Sestdeen, 12. oktobrī.

1891.

Mahjas Weefi ar Weefikumu war pafellet un fudinafchans nēdēt Rigā, manā drufatawā un Latweefchu grabmatu pahrdotawā pēc Petera bafnijas. Wef tam Mahjas Weefi war wehl pafellet wef daufš peenemfchanas weetām Peterburgas un Selgawas Weerigā, wehl jēdā pifchēdās, kā: Weefis: V. Peterson un Grabweh Iga pahrdotawās; Walfā: M. Rudolfi un Paulin Iga grabmatu pahrdotawās; Walmecrā: G. G. Trey un defla Iga grabm. pahrdotawā; Wulsenē: S. Wifne Iga grabm. pahrdotawā; Randonā: pēc grabm. feheja Rael Grubfin Iga; Zaunfelgawā: A. Schwahe Iga grabm. pahrdotawā; Selgawā: Weefhorn Iga grabm. pahrdotawā, Pils celā; S. Wlman un Saeger Iga grabm. pahrdotawās; Walfā: Weckman Iga grabm. pahrdotawā; Ruldigā: Weefhorn Iga grabmatu pahrdotawā; Talsis: S. Low Iga grabmatu pahrdotawā un bibliotekā un Wolontifchewfi Iga grabmatu pahrdotawā. Tad wehl „Mahjas Weefi“ war apfelleet pēc faweeem zeen. draufšes mahjitateem, fkolotajem un pagafā ftrifweeem, kuris mifki lufku, tabdas apfellefchanas laipni peenem.

Duwas eewehrojamas Deenas.

Nahkofchu zetudeen, 17. oktobrī, wifa plafcha Kreewija swinēs atfal to deenu, kur Deewš peerahdija fawu wifuspehju, til brihnifchi pēc Worfkeem iiglahhdams muhju fchehligo Waldneeku un Wina Peederigos, zaur to gaischi peerahhdams, ka muhju Semestehwš un wifš Reifarifkās Nams fahju Wina fargafchana un glabafchana.

Pateidamēes debefu Tehnam par fcho Wina fchehlaftibas darbu, kars ufizjams Kreewijas pawalfneekš atfal no jauna fagatawojas uf eewehrojameem fwehtkeem fcha-pafcha oktobra mehnefcha 28. deenā, kur muhju Augftais Semes tehws un Semesmahfte froids Sawas fudraba fahfāš, — fawās froids luhgdamees, lai Deewš Gawilneekem lauj fcho eewehrojama deenu peedfihwot fweifkeem un wefeleem!

3f Terbatas mahjibas apgabala fu-ratora zirkulara.

I. Wina Reifarifka Majestate Wisangfaki nolefchis: Reifarifkas Terbatas uniferfitates fudenteem pagarinat terminu preefch kawa klaftibas ipil-difchana un proti, fudentam Wolfram Kalzman lihds bezembra beigam 1891. g. un Mahjam Radafewski lihds bezembra beigam 1892. g. un Selgawas gim-nafijas andfeknam Alfwedam Delfert lihds 1. junijam 1892. g.

II. Tautas apgafimofchanas miniftrija 16. julija 1891. g. nolefchuse: 1) kahrtjais Reif. Terbatas uniferfitates profefors, walfspadonneekš Ed. Dehlmans ir finifkeem mefkeem nofuhitš uf ahr-femem no 28. aug. lihds 15. fept. 1891. g. 2) Sahmu fajas laudrahš Fern. v. Zur-Wahlen ir no jauna uf 3. gadeem apfiprinatš par goda kuratoru Arens-burgas gimnafija.

Tautas apgafimofchanas miniftris, uf eezirkna pahrwaldes preefchlikumu, nolefchis: no 1. augusta 1891. g. fahlot atwērt Rigas Welfandra gimnafija V. Klafei paralel nodatu.

Uf eezirkna pahrwaldes preefchlikumu tautas ap-gafimofchanas miniftris nolefchma: ar 1891/92. fcolas gada fahfumu fcolas nambu no 56 rbt. paugfhtinat uf 60 rbt. preefch katra fkolena wifš klafēs.

Gezelli: par Bernawas gimnafijas direktoru i-f-teneis walfspadonneekš Alef. Tschudinows.

Alkafiti: Pezh fawa laika walfspofchanas, fenakais direktors Teodors Tschernais.

Apfiprinati: Rigas pifchēdās real-fkolas apaf-fchejo klafu fkolotaji: kol. wahs Konstantins Wettigš preefch wehftures un geografijas, kol. wahs Karlis Walters preefch Wahju walodas, hojratš Henri Waffers un Alberts Boigts preefch Frantfchu walodas, kol. wahs Gufstaws Būngners un hojratš Teodors Anders preefch matemaitas, kol. wahs Rob. Eſche preefch Kreewu walodas, Pauls Weft-bergš preefch dabas fahfkeem un fifikas un Konf. Nielanders preefch fihmeschanas, — wifš no 1. julija 1891. g. fahlot.

Mahjitatej Peters Paufchens par tizibas mahjibas fkolotaju Reizara Petera I. Rigas real-fkolā no 1. aug. 1891. g.

Mahjitatej Fr. Hafmans par tizibas mahjibas fkolotaju Rigas pils. real-fkolā no 1. aug. 1891. g.

Apfiprinta fcolas walde iderufe fchahdas apleezibas:

Uf teefcham par mahjifkolotajam:

- 26. jul. 1891. g. fem Nr. 4774 Helenei Kofello.
- " " " " " 4775 Marijai Seeborg.
- " " " " " 4777 Emilijai Sakanowitfch.
- " " " " " 4779 Eidoftijai Filimonowai.
- " " " " " 4780 Adelei Studemeifter.
- " " " " " 4782 Helenei Madifon.
- " " " " " 4784 Marijai Chardurim.
- " " " " " 4786 Helenei Baumgarten.
- 7. aug. " " " 4925 Elijabetei Reinfeltd.

Uf teefcham par pils. draufšes fkolotajam:

9. aug. 1891. g. fem Nr. 5032 Alef. Tander.

Rahdi wahrdi par fahfības beedribam.

Tagad mums jo daufš un dafchadu beedribu, kā: labdaribas, dfeebafchanas, palidfibas beedribas u. t. t., kuras jo felnigi kalpo fawam fprauftam leetderigam mefkeem. Mums naw wairš lo fchehloetes (lai gan ne wifur), ka trufhtl pareifu ufaufrinajumu, kur fawu watejo laiku leetderigi waram pakawet un nogurufcho garu fpehjam ufjaurinat konzerdš, teatrdš, weefgdš un jautajumu ifklaidrojumu wakarš. Ar fcho mehš efam bagati apbalwoti, kamēr fahfības beedribas wahrdš pēc mums wehl reta leeta. Muhju kaimini, Zgami, fchaj jo fwarigā leetā rofi-

ri un naigal zenschas fawas tautas lozefkeem ee-kt, no zil leela fwarā fchahdas fahfības beedribas. Mums jo labi finams, zil leela efpheja alkoholan uf zilwela fmadfemem un lozefkeem; zil tahfu fihwā glahje nowada, to mums peerahda pateefi notikumi, kur fihwā glahjes deht dehtš notauj fawuš wezafus. Zil nepareifas leezibas zaur alkoholu netop dotas! Zil gimenes naw bojā aigahjufchās, no kurām wihri alkohols ir pawerufchees. Dafchlart pēc mums noteef, ka dafchš labš aif leelām erafifbam, firds-fahpen, fchehlabam, rafem, kas zehlfufchās waj nu familijas farpā, waj zaur mantas pawefhefchana, nelaimigu miflestibu — padodas fihwam un tur lufko fawas behdas noflijinat. Sinams, kamēr alkohols pa fmadfemem rihfojas, rafes ifleelas it kā aifmirfias un gars zaur reiboni itin jaurš; bet rihdā tahdam jo fahpigi ir fawas behdas fahju-tamas. Dafchreif alkohols til tahfu nowada, ka zil-wels pahrwefhefchās nifnā fwehtrā un ifleeta wifadās rupfības, gan wahrdš, gan darbš. Schahdi beh-digi ftaii mums wifwairaf frogdš parahhdas, kur brahlis pret brahli un dehtš pret tehwu nefaunas rotas pazelt. Dausf weetš „fchmoreschana“ ir par modi palufje, tur jaunee kaudis mehšf leelites: „Tad ta nu fahfchamees, til un til buteles ifnuf-fcham!“ Krogu papas ari naw laifft un wifadi lufko kaudis peelabinat un no teem winu fuhri grehti penifios graschus ifwifinat — lai fpehtu augfšās rentes nolihdfinat un few wezuma deenām tahdus rufhtiofchus ufglabat. — Statotees uf tagadejo rei-binofcho dfeereenu pahrdotawu leelo ftaitu un uf to augfšām rentem un nodofkeem — teefcham drebulti pahrem kaulš, ka toš wifus mehš zaur faweeem fuhri un grehti penifneem graschēm ufuram. Tapēz mums jo zihīgi par to buhtu jaruhpejas un jagahdā, ka fchi nifnā fehrga, kurā wairaf nekā juheš no-fiffti, mafinatos un ne-eetu wairumā. Tas mums buhš panahfams zaur fahfības beedribam. Ja weenoteem fpehtem fchaj leetā rihfofimees, tad daufš lo panahfim. Kā ufmutinatjams peenemfim fawuš draufšes mahjitatej, fkolotajus, pagafita amata wihrus, bafnijas pehrminderus, labdaribu beedribu preefchneezibas, mahjas tehws — tad aifneegfim mehrti, zaur to nemeem few, bet ari faweeem peh-nahfameem fagahdāfim jo leelu labumu garigi un laijigi un daufreif nebūs wis wairš jafchehlojas, ka tufchi laifi. Austrijs.

Derigu grabmatu isdofchana un ifplatifchana.

III. II. Ko kaudis lafa? 19) Rahdas grabmatas fahfop tani apgabala, kuru juhš pehtijai? Pezh eefpehjas pilnigas fimas, pezh fchahdas ta-beles:

Raksts	Pilnigas grabma-tas mifrafkās.	Sarafhtitaja un tufkofaja wahrdš.	Sibeneja wahrdš, weeto un gads.	Sena R. R.	Wifā at-feru efi-ftatš.	Sawu ftatš.
1						
2						
3						

Schini tabelē jaerakfta wifš grabmatas, lah-das kurās mahjās ir: dfeefmu grabmatas, kalen-dari u. t. t. Katrās mahjās atradišes lahds, kas to warš ifdarit. Ja zitiabi nebuhtu eefpehjas, tad fkolotaju lgi waretu ar behrnu palidfibu to ifdarit.

20) Kā ifklaidrojams tas, kad weena waj otra grabmata daufš wairaf ifplatiā, nekā zitas? — Waj tabēl, ka fawdš pezh winas fefiwifchi praia, jeb tabēl warbūt, ka winu kant lahda finā weeglai dabū?

III. Kā ifurās kaudis pret laifschanu?

21) Waj ir juhfu apgabala dfeifchanaš uf laifschanu? Ja nebuhtu, tad tabēl, ka trufhtl grabmatu, reti if-dewiba winas eegūt, waj tabēl, ka naw eeradufchi pēc laifschanas, kaut gan grabmatas buhtu?

22) Ja laifschanas griba ir, tad kā wina parahhdas?

23) Kā wifpār kaudis ifurās pret grabmatam un grabmatu laifschanu? Waj wini eefkarta to par no-peetnu un derigu leetu, jeb ftaii par laifa fawelli? Waj wini melie grabmatas panahfības waj ehmotu notifunnu? Waj ar ufizibu ftatas uf grabmatu? Kalah, pezh wini domam, grabmatas rakfta? Schis jautajums buhtu fefiwifchi fihfi jafspehti pēc fawee-fcheem un wihrefcheem, pēc wezeem un jauneeem, pee-augufcheem un mafem.

24) Kā ifurās pret grabmatu pirtfchana kaudis no turigam, pušlīb pahrtifufcham un trufhtigām dftimam?

25) Rahdas grabmatas wairaf zeenitas — laftas: garigas waj laizigas? Waj naw eewehrots, kā schini finā ifurās faweechjis un wihrefchji, kā behrni, pee-augufchi un mefchi? Aprahdat, kā fchi iffchekriba pa-rahhdas. Toti wehlams buhtu, ka laftitaju domas par dafchadām grabmatam tiltu ufrafhtijas pezh eefpehjas pamatigi, ar winu pafchu wahrdem.

26) Kā ifurās kaudis pret bibeles laifschanu? Waj weze lafa, jeb lafa ari jaunee?

27) Rahdas no gariga fatura grabmatinam kau-dis wifwairaf interefe: pamahfības, ftahfimi par grehjneeku atgreefchanos, miflehtības darbi?

28) Kā ifurās peeaugufchi un behrni pret pafa-lam? Rahdas pafalas wineem wifwairaf patif?

Dafchadi rakfti.

Nefchlauw teifu krahfchana.

Mahntizibas wejds laifdš, kā finams, nomahja it wifas femes tautas. Katrai tautai fawā atihfības wifweenā ir bijis jazihnas ar mahntizibu waras lau-fchana. Sirmā fenatne ari muhju fentfchdš mahnti-bas feebeja fawā pilnā difchumā. Katrs tizeja bur-wibu eefpehja, katrs zeentja un godaja burwjuš. Tautai, befh dfinibufchanas floga, bij janēs wehl otrs, ja, wehl grehtats flogs — mahntiziba.

Schee tumfības laifi, paldees Deewam, ir fen pa-gahjufchi. Atihfība ir fen falanfufe mahntizibas waru. Tagad mums atleel ftaii — atminas no fcheem laikeem. Schiš atminas faftaw no muhju fentfchu bagatām gara maniam, kas mums leel fa-juft pagafimes preekus un behdas. Tabēl ari muhju tautas dehtl zenschas ifrant aifmifchibai wifu labu un launu, kas fihmejas uf muhju fentfchu dshwi un dar-bofchanos.

Dausf kas ir daris schini darba laulā; daufš, ja eewehrojami daufš ir jau fawāfts un ufglabats, kas wairš nefudis. Weenu leetu ftaii zentigeē krahjeji leelas buht aiflawejufchi — nefchlauw teifu krah-fchana. Laikam gan pirmo foli fchajā darbā buhš fpehris zaur rakftu „Mahjas Weefi“ Nr. 28, Roguta fgs kas, peenewot wairaf nefchlauw teifu, ufajizna uf tahdu teifu krahfchana un eefuhifchana „Mahjas Weefim.“

Roguta fga rakftis pelna teefcham zeen. krahjeju nopetnu eewehrofchana, lai neaifmirftu fcho til fwa-

rigo nodatu muhju fentfchu gara mantāš; jo pateefi weenigi gan no nefchlauw teifam ir eefpehjamš, at-farfte mahntizibu flogu, lo muhju fentfchi nefufchi.

Nefchlauwas, kā Roguta I. ifajizees, efot pafihfta-mas wifā Latwijā, kam es ari peefrihtu, wehrodams to no man tuwaki pafihftameem Rujenes, Walmec-ras un Skultes apgabaleem.

Zil man finams, tad nefchlauwas faftahwejujchās no dafchadeem kufioni, pa leelakai dakai fprahgufchu, meefas gabaleem, kā galwam, kungeem, fahjam, plun-zant, aklam, farnam, ari galas kumofeem, bet bee-fchi pat ari no wefeleem jehreem jeb telineem. Wif-beefchali leetotas nefchlauwas bijufchās olas. Nefchlauw nefefi bijufchi waj nu nefchlauw burwji, jeb ari weent-lahrefchi nefchlauweeki. Birnee bijufchi breefmigi un bihfiami, jo wini pahrwehrtufchees dafchadš weiddš un ifkladš, lai tad apflauftu otra peederumu. Dtree bijufchi zilweli befh lahdas fefiwifchās eefpehjas. Ubeju nolāts bijis, ipofitit fawu turigatu kaiminu, jeb ma-fafais winam laiter; pēc tam wini tizejufchi, ka pa-fcheem tad fawā faimneezibā wifš daufš labaki if-laimefchotees. Nefchlauw nefafchana notifufes wee-numēr nakti, garu un fpoļu ftundās.

Salfaufchanaju Skulle fefofchās nefchlauw teifas:

1) Atreefchanaš nefchlauweelam.

Saimneekam R. bijis daufš lo zeest no fawa kaimina M, leelā nefchlauweela. Schis wafajis pa naktim wina fehtā wifadās reebigas nefchlauwas. Rahdā nakti M. bijis nofwehrejis wina mahjas burwoju un logu flenges ar afinim un pafchobelē eebahfš gows lungi. R. pazeeriba nu bijufe pagalam. Wifufch aifbrauzis pēc kaiminu nowada pafihftamalā burwoja,

tā dehwetā „welna lahſcha,“ palidfibas luhgtees. Burwis fajjis, lai nemot gows lungi un to eefweefchot preefch tam fataifitā nguns kurā; tad M. dabufchot fawu algu. „Welna lahſim“ par podamu bijis ja-dod pahris jahtu un pahris finenu. Mahjā pahrb-rauzis, R. darjijis, kā burwis teizis. Nahlo-fchā nakti ap pulftien 12 M. palizis melns kā seme un tuhlin nomiris.

2) Zihna uf dshiwibu un nahwi.

Saimneekš P. bijis leels nefchlauw burwis, bet wina kaiminufch W. wehl leelaks. Abi, leeli naidneeki, nefufchi weens otram nefchlauwas. P. bijis wahjats, un tam bijis daufš jazeefch no W. Par naktim tas fteepees kā gawa lenta uf W. robeſcham. Bet W. pahrwehretees par leelu wanagu un ftrehjis, lentu knahbat. Pezh karftas zihnas beifot wanagam if-dewees lentu pahrehtābt, un P. — nobeidfees.

3) Nefchlauw fauna eefpehja.

Bijis godigs faimneekš, kas nedarbojees ar ne-fchlauwam. Kaiminufch, nefchlauweeki, eenihdis to, wina kreenas faimneezibas un turiguma deht. Ne-fchlauweeki fteepris weenunēr nefchlauwas gan wina druwās un plawās, gan ari lufhi. Saimneekš ne-lizees par to nemaj finat. Nefchlauwas atrodot, wifufch nofweedis tahš weentlahrefchi ftaii pēc malas. Weifot fafregufchi faimneeka loipi, un dafchi nofprah-gufchi. Wina tihrumds wairš nelas labi neaudfš. Zfh fahot, faimneekam wairš nelas labi neidweees. Pezh lahda gada, faimneezibai glufchi ifnifhtot, faimneekš pats faftimis. Fgu laifu ifmofizees un iffchuwis kā fchagata, wifufch — nomiris. Pezh wina nahwes gultā atradufchi fem gufama maifa

trihš ufſchēhretas kirfatas. Tā nefchlauweeki no-beidfš godigo faimneeku.

4) Nefchlauw burwja nahwe.

Bijis leels nefchlauw burwis, kas darjijis daufš poſta wifā apfahrtnē. Wifadi pahrwehretees, wifufch nefahjis nefchlauwas pa zitu fehtam un lauteem. Reif lahds ufghajis beedš kruhmōš pafihftana burwoja nefhfwās meefas. Gudrineekš buhdams, wifufch ap-greefis meefas tā, ka gihnis nahjis pēc femes. Drihſ atlaidees leels krauklis un peefkrehjis pēc burwoja meefam. Tad atfal pazehlees galfā, ftrai-dijis ap kruhmeem un breefmigi brehlfajis. Wehthdi iftrollchofjees, krauklis kritis pēc femes un bijis pa-galam. Tahdejadi kaudis kluwufchi atfwaninat no bihfitamā nefchlauw burwoja. Vaironis.

Jauus ufurās lihdsjeklis,

kā „Ruſt. Schini“ fin pafahftit, tapis wefš tigrū zaur dfinawneeku V. M. Schifchlinu. Schifchlika lungs fahapajis rudſu falmus mafōš gabalinōš, til leelōš, kā auſu grauds, toš famalis fawās dfinawās un ifgatawojis tahdejadi „falmu miltus“. Ar fchah-deem miltēem Schifchlika fgs ifdarijis ſefofchu meh-ginajumu: tas eejanzis iſhtemū rudſu miltus uhdenti, peelizis tur klahft falmu miltus un zepis maifš, kura ne pehž ifftatas, nei garſchas fawfahdi ifſchēhretes no jitas maifes. Zil winaī barības ſpehta, to tagad wehl nēmar noſajit. Schajās deenās Schifchlika lungs ſahja fawas miltu un maifes proweš uf ka-fam, kur tahš uniferfitates laboratorijā taps if-mekletas.

no mašam uhdens pilitem war fazezet wesele juhwa! Riga ir pirma Kreewija, kas ušahstus, majes atlikumus laši, ja panahkami, buhs teizomi, tad ari zitas pilsetas daris pehž Ridsineeku preefshimes, zaur to daschs labs iits ifglābis no bresuigas bada nahwes.

Diwi Maš-Zumpraweschu femneeki, Zeh-labs Swiguls un Jahnis Jakobsons schinis deenās pils, pee pils ušranga Helmund lga noweduschi 1 pušru rudju, 1 pušru meeschu un 1 pušru faturueta truhkuma zetejeem par labu. Teizams darbs!

Rigas miltu pabrđotawu ihpafchueeki truhkuma zetejeem par labu dahwajuschu 1415 pudus rudju miltu un 20 pudus kugu futuru.

Rigas pilsetas realskolas skolotaji jametuschu 228 rbl. truhkumzetejeem par labu.

Stegwana meitemu skolas skolncezes, paschas no laba prahta, ka „D. B.“ sino, sametuschas 17 rbl. 15 kap. truhkuma zetejeem par labu.

Kahda desu pabrđotawa, ka „D. B.“ sino, kahds jaunelis gribeis noblehinat 3 mahzinas wahrita schinta, bet tizis peferis. Par sodu janneklami bijis schinkis beš majes jaapehđ turpat pabrđotawa, witeem pizejeem redsot.

Kahds lauzineeks, ka „D. B.“ sino, gribeis Rigas pilsetas krahtas noguldit suhri gruhli fakrahts 50 rbl., bet kritis blehka nagds, kas lauzineeku eebaidijs, ka beš pases naudu nenemot preti un wajagot mažet rakšit. Lauzineeks tadēl fawns 50 rbl. uštizetes fweščajam kugam, lai tas toz noguldot krahtas. „Kungs“ winam iufes la bankas kwihiti kahdu roibu, newehritigu papiru, ar naudu aistaisdamees lapās! Atkal redsami weegprahitibas angli!

Rigas apgabaltēsas 1. kriminal nodala schinis deenās iftefaja reli eewehrojumu prahwu. Rā atbildetaji bija saukti teefas preefšā fenatās draudšes teefnešis un Zehsu bruguteefas pagaidu abjunktis Adolfs Sadowstis un fenatās polizijas nodatas ušraugs Martinš Leins (Lejnsch). Sadowstam bija par aistahwetaju Peterburgas fwehri-nats adwokatis Matafinjstis un Leinam — fwehri-nats adwokatē Fr. Grofswalds, kas winam bija dots no teefas puses, jo pats nepehžot peenemot aistahwu. Teefas preefšā bija aizinati pawisam 101 polizijes preefšneeks barons Grofšus zaur telegramu bija aistahwetajes, ka amata darischanu deht nepehžot ecrastes ka lezineeks teefas preefšā. Teefa aistahwetajums par nedibinatu un tadēl Grofšusam peespreeda 75 rbl. leelu sodu.

Teeta schabda: 1884. g. septembra mehnešt, Zehsu brugu teefa bija Widfemes gubernatoram fmojuse, ka Zehsu aprinkti iplatotes leelā mehra debfinaschanas un zitas nekahrtibas un luhdsja paligus, ka lai pehrit schahds noseegumus atrast un mainigos nodot pelnitam sodam. Uš schabdu pasinojumu Widfemes gubernators uš tureeni nosuhstija III. Zehsu draudšes teefas preefšcheteju Adolfa Sadowstku, lai winsch, sem brugu teefnešcha Getgensa mēswabibas, ruhpetos aprowešot finotās noseefšibas Jefwaines, Lafdonas, Landonas, Lubanes, Wehšones un Katsnawas draudšes. Wehšak, oktobra mehnešt, Widfemes gubernators Sadowstam par paligeem aistahstija Rigas un Dubultu polizijas nodatas ušraugu Martinu Leinu un kahds 5 gorodowojus. It femwischu Sadowsta labpaitischanu bija eemantojis Leins, kadēl pehdejais daudšās weetas rištojees gandrif patstahwigi, noseefšneekus faherdams.

Bet nu jaewehro, fahdejadi Sadowstis ar sawu paligu rištojušees, lai noseefšneekus ušdabutu un winus peespēchtu, aistahstes par wainigeem. Šchi winu rištošchans pateesi fajel schanschalas! Za atgabđina wegos inkwischiju laikus, kuru stahstus mehš wehl tagad ar schanschalam lasam. Kas til ween aistahwa stohweja, to kuhlit apzeetinaja, eslođšija zettumā un winu til lgi pehritschu, kamēr atfineses par wainigu. Nabaga apzeetinatee tituschu bešchi zettuma kambari eslođšiti ka sikes muzā! Safeetām rotam winu tur gulefuschu deenam lgi, pat godigi majes kumofa nedabudami un tad ari titai leelām motam spehjušchi majes kumofa eebandit, tadēl ka rolas bija schistitas. Wihreeshchi un feeweeshchi tituschu kopā zettumā eslođšiti. Za tad naw nefāds brihnumis, ka daudsi, gluschu newaimigi buhdami, bet baiddamees no molam un spihđfinaschana-m, jau pehž pirnā pebreina afimijšees par wainigeem un iteifuschu wisu, ko til neschelgilee teefneeshchi wehlejuschees.

Pirno simu par schabdu schanschalu nelikumigu rištošchano gubernatora kungs dabujis ta pascha gaba 26. oktobri no Wirschu pagasta femneela Jahna Dreimana, kura winsch scheljojas pee Widfemes gubernas profuroxa, ka winam Wirschu pagasta teefas namā, kur affineses par wainigu pee kahda noseeguma, wehšak pawehšers ušschant 103 rišchku ziteeni. Uš schabdu kuhšibū profuroxs ušdewa Zehsu aprinča fiskalam, Woldemaram v. Andree, lai pahreleezinatos par leetas pateesību. Ze nu irahđijās, ka tilla pagasta teefneeshchi, ka ari nodatas ušraugs Leins, Sadowsta bahrgā ušdemuma, pehrušchi rišchtem wisu toz, kas til stahweja kahdā oidoimā. Schahdas negešlibas notikuschas miswairat Prauleenes pagastā, tad Lafdonas, Deslawas, Wirschu, Wutschastas, Krauklu un Lodes pagastās. Pagastu teefneeshchi pa leelatai datai neuhroschmajuschees pretotees schahđai

Sadowsta rišhibai, jo winsch teem drauhsejis ar sodu, ja pretoshotees. Spihđfinaschanas bijuschas til bresuigas, la pat notikuschas daschas paschahwibās, ko laudis padarischuši aif pahreleetām baitem no mo-zischanas.

Eewehrojams wehl tas, ka pehřchana pa leelatai datai notikuse pehž paschu eedomas un gribas, pee lam neizis fahđahđits nelāds prototols, kadēl un ar zil rišchku ziteeneem mainigais sodits. Daschs pehřis wairat teefas no weetas. Lai „noseefšneekam“ ziteeni wairat fahpetu, tad tituschas femwischki preefšch tam rišchtes fagatarawotas il labi mihtas.

Manidams, la beigās schabda bresuiga, nelikumiga rištošchans par labu neisdoees, Sadowstis wehšak pagasta teefam ušdewis, lai eerištojet sodu grahamatas, kuras tad ecrakšis par wainigu sodischanu, pee lam Sadowstis pats teizis preefšā, kas tamis jaerastia. War gan domat, zil schahđam soda prototolu grahamatam bija swara!

Sodam peeminami daschi pagasta teefneeshchi, kas nelahđi nelahwuschu schahđus bresumu darbus idarit, kaut gan Sadowstis wineem wifadi draudejis. Za Kifšija spag. teefas preefšchetejais Scheibe neatlah-wis zilwetus spihđinat. Tahdu paschu pretoshanos Sadowstis fahšapis Lodes pagastā, kur teefas preefšchetejais Wanags pasinoja Leinam, kad tas paschu laif kahdu „kaandari“ pehra, la fchee, teefneeshchi, ne par to jahdu neuhweziun wairis nepeleaidischot. Leins par to pasinojis Sadowstam, kadēl tas pats uš Lodi nolēidšes un, sadusmots, pagasta teefas eerebnus idfimis if teefas nama!

Lezineeku ifstahschinajschana willās gandrif 5 deenas, jo nopratinaschunu eschaha ifgahjušcho teefchdeem un pabeidja itai fwehtdeem. Kad ar lezineekem bija peeteekofchi wifas apuhđšibas pret Sadowstu un Leinu peerahđitas un pomatotas, tad scho pirmdem appabala teefas profuroxs Pajnanflis tureja sawu apuhđšibas runu. Schini deenā teefas sahlē atradās ari daudš augsti fungi, ka: Widfemes gubernators Sino wjems, Peterburgas teefas palatas profuroxs Kufminflis, Rigas-Walmeeras ezichna goda-meerteefnešis, landrats barons Tiesenhauzens, wif profuraturas un teefas lozskli u. w. z. Kad profuroxs bija beidšis sawu pušotras stundas garo apuhđšibas runu, an kad pehž tam abu apuhđseto aistahwji bija wineem par labu runas turejuschu, tad teefneeshchi, leetu diwas stundas ilgi apspreeduschu, pašludinaja fwehdumu, ka: fenatās draudšes kungs un Zehsu brugu teefas pagaidu-abjunktis, dšimts goda-pilsonis Adolfs Sadowstis, 46 gadus wezs, eeflođšams geetofšni uš weenu gabu un ifschetri mehnešchdeem un Rigas pilsonis Martinš Leins, 36 gadus wezs, fogsams ar aštoni mehneeshchi ilgu zettuma sodu.

Deenas pawehšes Rigas pilsetas polizijai. Aitezotees uš ap Peterburgas schofeju peemahđidamo eefšiwotaju luhgumu, taps pee „Willa Nowā“ eewewota polizijas stahija. Ze klahst es ušdodu Maš-lawas Ahrigas 3. ezichna prištama luhgam — peefodinat nowadu ušraugeem, la wini nedrišt atrau-tees no saweem peenahšumeem, kur teem nahšas pahšibei puhlifai polizijas darischanas. Šchi apgabala nama ihpachueeki ušaizinjami ruhpetees par to, ka eewetojamee naktis wafneekš top ušurei. — Ušdodu ezichnu prištamu luhgeem meket pehž Maugatu pagasta femneela Jelaba Belera, kusch teitan Riga dšiwu, un wina adreš ušdot manā kausleja weenas nefelas laita. — Ušdodu ezichnu prištamu luhgeem nosajit, la naktis waktneeki lai eestahjas sawā deenēšā ap pulkstēn 8 wakarā un pateel sawds amatās luhš pulkstēn 6 no rihā.

Sahđšibas. Semneeks M. Snotinš, kusch peemahđo Aleksandra eelā fem Nr. 113, fmoja polizijai, ka 27. septembri ap pulkstēn 9 wakarā zaur loga rahnju ušlahschanu if wina dšiwolka ifagatas daschadas manības 55 rbl. wehritā. Sahđšibas aistahwoms krita uš femneeku D. M., pee kura tapa idarita mahjas ifmellešchana. Sagias manības tapa pee wina atrahšas, kamēl tas tapis fahšis pee atbildibas — Nakti uš 28. septembri Scharlotes eelā fem Nr. 54 if pee nama peeberigā schušhna zaur ušlahschanu tapa ifagata weena goms, 50 rbl. wehritā. Goms, kas peederejuš J. Wilhelmsonam, tapa atrasta Dšiweru eelā Nr. 1, kur ari femneeks J. K., uš kuru krita sahđšibas aistahwoms, tapa fahšis pee atbildibas. — Israels Linde fmoja polizijai, ka 1. oktobri no rihā, faher tas nebijis mahja, if wina neaifšebgta dšiwolka ifagatas daschadas drahnas, 37 r. wehritā un 18 rbl. flaidrā naudā. — 3. oktobri, tā ap pulkstēn 10 wakarā, ka E. Jehrmans fmoja, wina dšiwolkēl pee Herdera plaidsa fem Nr. 4 zaur waleju kap-logu sagli eekahpuschit un ifaguschu 2 seemas un 2 wafaras mehšetas ap 100 rbl. wehritā. — Nah-kofschā nakti uš Strehneeku dahřa dumbotawu ifeofschās burwis un dumbotawā efošche puliti tapa ušlahšiti un ifagatas tur atraduschas daschadas manības 75 rbl. wehritā. — P. Samgus, kusch peemahđo kugu eelā fem Nr. 16, fmoja polizijai, ka 4. oktobri wina dšiwolkēl if swahřtu lules tapuschu ifagiti 6 rbl. un 14 l., fahđšibas oidoimu tas greša uš kahdu wina eefšiwotaju Kaheli Sch. . . kusch no ta laika papudis. — Rigas pilsonis Meiers Remigofšis fmoja polizijai, la nakti uš 4. oktobri Kalku eelā fem Nr. 18 wina tirtotawai tapuši nolauša oistaramā atlegha un tur ifagatas daschas mahzinas teefas, leels trah-jums pasmaršas un 2 rbl. flaidrā naudā. Sagto mantibu kopwehritā ušdota uš 100 rbl. — Bruhšjas pawalimeeks Kahelis Andres 6. oktobri ap pulkstēn 3 pehž pusdeenas nonahja Walmu eelā, namā fem Nr. 30 kahdā oiras eestahšas dšiwolkēl, panehna kahdu lampu no seemas, 1 1/2 rbl. wehritā, un gribeja ar to aifect, bet nama fahšs Bahšins to bij pamanijis un apzeetinaja. Andres ifšaidroja, la trahšums efoš wina speedis to darit; wehšak, kad to weda no Eekšgrigas uš Peterburgas Ahrigas 3. pol. ezichni, Peiera salas eelas un Weišchu danhja

fahři, ar daschu if dšiwereem pahřdotawas ifmahšuschu fahřbneeku peepalidšibu, tam laimejās ifbeht.

Sagla faheršchana. Nakti uš 29. septembri naktiswaktneeks Sagrežis uš leelas Mašlawas eelas apzeetinaja E. A. kusch nefa kahdu aifšaini ar dšiwem dahju wafaras mehšetas, kuzi peedereja te-stra lora dšebatajai Rofer un kuzi 28. septembri winau bij nosagiti if pilsetas teatra dahju gardero-tes. Weš tam aifšaini tapa atrahsa pafe uš mawil-jones Trines Maurin wahřda, kura tajā paschā waf-ara uš Wafšes bulwara tapuši aplaupita. Waini-ais tapa nodots peenahžigai teefas eestahđei.

Laupischanas. Sweljšs Trofimowisch Demidowš, kusch peemahđo Mašlawas Ahriga, fmoja polizijai, la 28. septembri ap pulkstēn 11 wakarā, kur tas gah-šis pa Kalka eelu, nama tumumā fem Nr. 15 winam ifbrufuschu trihs zilwekš, kas tam bijuschu paschamam em wahřdeem „Frijes“, „Schaweli“ un „Fafalabuks“, jo fahšwuschu un winam ifrahwuschu if fules naudas nauu ar 1 rbl. 80 kap. naudas. Saundaru dšiwes weeta naw finana. Wini top meketi. — Frieđbergs Krahšinsk, kusch peemahđo uš Jelgawas schosejas fem Nr. 55, fmoja polizijai, ka 5. oktobri tā ap pulkstēn 11 wakarā, kur tas no pilsetas pa schofeju gahšis uš mahjam, netahlu no pirmās pahřbrauf-šchanas weetas if krahšneem winam ušbrufuschu trihs nepaifšiamu zilweki ar nahšchem rokā, tam jahlof-jušchi wesi un nolaupija 2 rbl. naudas un kabatas wafi. Dabonot schahdas finas weetejās nowada uš-ugus Abulafons luhđi ar aplawito tubhāt bewās uš Tornašalna mehču, kur laupitaji tapa atrahsi un apzeetinati. Ze ifrahđibās par Wjawan Dažu, Johani Wjmeri un Jahni Steimbergi. Pee pirmajā tapa atrahsa Krahšina nauda un nahš.

Laupischanas wehginajums. Rigas eefšiw-otajam Dawidam Bahnam, 70 g. wezam fimgal-win, 30. septembri ap pulkstēn 6 wakarā, pa Zuhřu eelu efoš, netahlu no wina pascha nama Nr. 34, fahds nepaifšiamu zilweks pahšedja wehšili, luhg-dams atbidi uš to. Ušaizinjajums, lai tas rihā at-nahřtu, fwehšneeka noluhštam nenobereja; tas sekoja Gahna fgam wina namā, uš trepm fagrahba to pee galwas un raudšija tam ar kahdu lupatu un fahšneem aifureit muiti, pee lam tas nupahšijas to aplawiti. Siegalwis turejās zil fwehdams, nokrita uš trepm gar femi un notahwa laupitaju fem luhđi. Ifhřwēdamo trofni, nama eefšiwotaji ifteifšās laita, uš to laundaris aifbehgga. Deht notajēneeta ušmelle-šchanas fpeeti wajahđige foli un leeta nodota 1. ez-ichna ifmellešchanas teefnešim.

Nelaines atgadijumi. Suworowa eelā pee nama fem Nr. 24, 30. septembri, plkst. 10 wakarā, tapa atrahšis fahds nepaifšiamu zilweks uš trohara beš famanas gulum. Wedot uš Mašlawas Ahrigas otro polizijas ezichni tas nomira fuhřmana radēs. Rā ašreiti ifteizās, tad nahwes zehšons bijis freds trecta. Wihšis tapa nodots ifmellešchanas kambarim. — 1. oktobri ap plkst. 7 no rihā, Wihšis fahas eelā fem Nr. 11, Loderā fahju dšiwamās Beerinu muishas femneeks Zehlabs Wihšlens, 50 g. wezs, nokrita no laipam un eewainojās til geuhli, la tas zeta uš pilsetas flimniju nomira. Wina luhšis tapa nodots sešijas kambarim deht ifmellešchanas. — 1. oktobri ap plkst. 8 no rihā Dšiwam eelā fem Nr. 8, gahđneela Jakobsona darhņizā fahřbneeks Michails Pawlowš, 38 gadus wezs, fahřdaja pee rihā fahga. Zaur pascha neufmanibu tas pahř-greša fomu trešo roku til leelšiti, ka to wajahđeja nowest flimnijā. — 5. oktobri pehž pusdeenas pee fahřanajeme ifhřtereem fahř dšelšazela fšeedem fahda nepaifšiamā seewa fahahša tur ifhřwēcho labitu. Zaur pahšas neufmanibu tā nahja apahšch riteneem kahdam wagonam, to ifrahđneeki wifa, un pahřlauša fem kahju, kamēl ta bij janowed pilsetas flimnijā.

Pahřnahwibās wehginajums. Mašlawas Ahrigas 3. ezichni, Smilšchu kaland aif Pawula bahņizās 3. oktobri ap pulkstēn 3 pehž pusdeenas Kof-neses pagasta femneeks Jahnis Stepanš, kusch bij deenēšā ta fargu uš Wihšgraves dšelšazeta, mehgi-naja femi nogalinates ar maja kalbra remolweri peezus fahřbweemes fem gahwā eeshchadams. Galwas fahšis winam geuhli eewainotes, pee lam diwi waj trihs lodes palituschas eekšā. Pahřnahwibās zeh-šons bijis — nelainiga mihšebija. Stepanš eewetots pilsetas flimnijā; wina fahwolkis beedinošch.

Pahřnahwiba. 5. oktobri ap pulkstēn 8 no rihā fahř pilsetas teatri un Suworowa flitu tapa atrahšis fahds pee kofa wafahřees ap 50 gadus wezs nepaifšiamu zilweks. Wina luhšis tapa nodots if-mellešchanas kambarim.

Išbehguschā noseefšneeka apzeetina-šchana. Nakti uš 6. oktobri naktiswaktneeks Nr. 137, Dšips Bekewiršchš apzeetinaja kahdu winam schau-liku ifstahamos zilweku un nodewa to Mašlawas Ahrigas 4. ezichna polizijas pahřwalde. Apzeetinašis fahřas par Wjowju Wranjewu Spiridowowu un ifstahija, ka 1889. gadā fahđšibas deht Rigas magiftrats to noteefajis uš diwi gadeem arestantu fompanjai un la fch. g. 6. julija tas tapis if Weras aifstahšis uš Sibiriju. 12. julijā tas efoš if Sibiri-jas ifbehdšis un 16. septembri eecadees Riga.

Sakerts firgu saglis. Nowada ušraugs So-lotuchins un gorodowojš Nr. 186, Beders, 6. oktobri ap pulkstēn 3 pehž pusdeenas aif Pawula bahņizās apzeetinaja kahdu nepaifšiamu zilweku, kas leedšās fahř sawu wahřdu, kuzam bij firgs ar eejuhju, kas peederejušchi femneekam Tenisan Bentis un bijuschu nosajit uš Artillerijas un Wdminu eelu fuhřa pee tur atrodofschas restorajijas.

Ugunsgrēpi. 1. oktobri ap pulkstēn 7 wakarā Sešamas eelā fem Nr. 1, Jahna Dombrowsta namā if nesinama zehšona uguns ifžehlas, pee lam mahja luhšis pamatam nobega. Rā nama ihpachueeks uš-dewis, tad ehla bijuši apdrošchinata, par 1350 rbl. — 2. oktobri ap pulkstēn 9 wakarā, Teresijas eelā fem Nr. 8, Danijas pawalimeela, ahđmina Ju luhša Semelša darhņizā aif nesinama zehšona uguns ifžeh-las, ko peefiguhšees ugunsdšehfaji dšihš nodšehša. Ifpoštita tapuši itai to weeta, kur ahđas tapuschas noliktas un mehretas. Wdminu eetaif luhšis ar namu apdrošchinati „Nudeščchās“ uguns apdrošchinaschās beedribā par 4000 rbl. Rā eetaifis ihpachueeks ušdewis, fahđejums fwešjas uš 600 rbl.

(R. P. P. A.)

R u g u e e z i b a.

Pecturas weetas buhwei preefch kugeem Arensburgā zetu ministrija atwehlejuje 168,000 r. Buhwes darbu madiba ušizeta Bernamas oštas preefšneekam, inscheneram kol. rahštam Raza-rowam.

Jaunbuhwets brunu kugis. 1827. g., 8. oktobri, Kreewu-Frantšchu-Unglu kara kugi fah-kahwa Egipšes-Turku kara spehlu pee Nawarinas (Greekljā). Šchi deenai par peeminu scho otrdeen Peterburgas kugu buhwetuwē eelaida ušdenti jaunbuhwetu brunu kara kugi „Nawarin“. Kugis ir 357 pehdas garšč, widefats dšitams 25 pehdas; uš kuga atrahšees 26 leelgabali. Pee nolaiščanas zerononijas bija klahst juhřneezibas walbes aughalee eerebni, fahř teem wehl weens, kas bija klahst bijis pee Nawarinas fahšas, admirals grafš Heigens.

Atlantijas okeanā pehdejās pahra nedekās plofšjās bresuigas wehtras, kas padarijuschas leelu poštu, kugus luhšis ar witeem drauzjeem nogremde-damas dšestrahđs juhřas wilāds. Wehtras if femwischki geuhli bija fahštamās pasahšeeru kugeem, kas bresu-migā zihņinā wairat deemu no weetas leelās bangās zihņijās fahř dšiwidū un nahwi. Tahdas nedenas ušgahja ari dubulifrahwju aštrawaitonim „Augusta Wiktoria“, kas 12. oktobri (30. sept.) zeta no Ham-burgas, gandrif 3 deenas wehšlatu nonahja Pu-Jorkā. Tagabejās laids, kur aštrebrauzju twaitonu zetu war apwehšinat pehž fundam un niimem, tā-pat ka uš dšelšjejeem, luhšis 3 deenu ilgs notawe-jumees pelna gan, la to tuwaki eewehro.

Waitonis „Augusta Wiktoria“ jau fawa zefojuma fahšumā zihņijās pret wehtru un negaifu. No 4. luhšis 8. oktobrim wehtra plofšjās weesulau luhđigi, tā la mihšigais kugis gandrif ne no weetas netika. 7. oktobri wehtra bija til bresuiga, la weseli uhdens ešari wehšas pahř mihšu kugi pahri, tā la tas uš ihřu laiku atradās pilnigi fem uhdens un kugeneeki baiddijas, la tas katur, auzmihšis pasudis bešgalejās juhřas dibenā. Kugis daudšās weetas tita fahojats un pat dšelšs trelini uš kuga deka norauti. Septini matrofochi tita eewainoti rotās un kahšās. Trihs luhšbrauzjeji kajites tita til fpehžigi pee femes pa-geuhšiti, la dabuja eewainojumūs, kahds fahřtelpas luhšbrauzjejs pahřlauša rotu.

Kahdam žitam twaitonim, „Umbria“, kas ari daudš wehšak atbrauzja Pu-Jorkā, neta parafis, tita waira-tas laipas faheršas drupatās un daschas mašchinas dadas fahojatas. Diwi kajites pasahšeeru tita geuhli eewainoti. Kahda kundje no juhřas bresuigās tra-košchanas bija tā pahřbihjusēs, ka drihš pehž tam nomira. Wihšis eebahšameja un noweda luhđi uš Pu-Jorku. Nalaites dehts, kas ari bija uš kuga, sawas mahšes nahwes deht palita wahřprahšigs.

Seemel-Wahju Wloiba aštrawaitonim „Saale“, kas 3. oktobri ifbrauzja no Bremenēs un 4. oktobri no Sotemptenes, nobrauzja Pu-Jorkā titai 14.(2) otto-bra rihā, tā tad wairat nekā 2 deenas bija nola-wejees.

Eepreefch nemas newar finat, zil kugu buhs bojā gahjušchi, bet mašums gan nebūs. Za luhšis schim wehl naw nekahdas mehšis par Unglu twaitonem „Spain“ un „Etiofia.“

Wihšis 9. oktobri Riga atnahřuschu 1721 kugis un ifgahjušchi 1702 kugi.

Saimneezības padomi.

Jaunš lidšeklis pret schurkam un pelem. E. Wol fgs ifgudrojis fawadas fahšes, kuras no-fahzjis par „Krijomor.“ Ar schahim fahštem warot ifhřināt wifas schurkas un peles. Sahšes dabuja-mas apteeku preefchu pahřdotawās.

Alminu ogle ka lidšeklis lopeem, kad teem kungis negreem. Daudšlart noteel, la lopi, fihgi, žuhšas, aitas fahšim ar kunga kaiti — kunga negreemochanu, — kas nu waj zaur lopa pahřlarischanu waj pahřredinashanu želas. Šchi kaiti jo swarigs un labs lidšeklis — alminu ogle. Nem alminu ogli, fahers to fmalā pulweri, tā pee diwām ehđām farotem un to peeber pee foriefa uhdens. Scho maifšjumu labi fahzau un tad lopam eelej fahšā. Šcho lidšekli war luhšis trihs reifes at-lahřtot, tā pehž trihs stundam latru reis. Drihš lops pateel wefelš un fahř lahřtigi gremot. Austrij.

Preefch truhkuma zetejeem Eeksch-Kreewija.

wehl eemafšaja: Orifschewigs — 3 rbl., lopā ar agrahštem 28 rbl. 40 kap. Tahšlats dahšanas ifuhšas „Mahšas Weša“ reabahja.

If mahfu weefigās fahšiwes.

Rigas Latw. beedribā.

Septēn, 12. oktobri: plkst. 9 wakarā: Tehšas wafars ar felođu deju.

Septēn, 13. okt., plkst. 7 w.: Teatris. Ifrahšis „Sta-buraga meitina.“ Romantifla pasafa ar dšewahšanu un dejam, 7 ainas, pehž dota parauga un weetejam telkam farat-šita no 20.

Sameenoteer zemu ugunsdšehfeti.

Septēn, 12. okt., plkst. 8 1/2 w.: Seritas beedribā (Altona): Valle.

Katrinadambja dšeed. beed.

Septēn, 13. okt., plkst. 8 w.: Werga bahšas fahšē: Maflu ballē.

Wafšas wehšules.

Wair. — E. Rā pahšis rebeifuschu, mums luhšis fahim nebija eefšchajam, mineto kattu ifšedot, jo jaewehro ari žit rakšit. „Ainas“ žeram bruhšuma illekt. Za buhs eefšchajam, tad Zuhřu wehšuleem eewehrofin.

J. D. — N. Seruhšitais rebuhs buhs geuhli ušminams. Waj dšejots originals jed tulfojumus?

3. Sv. — Kuv. Tabu rakstu ne-fam līdī fāim wehī fanehaušā.
4. — A. „Mablas Wešā,” tā neceas lapa, nēmar īstetot tīl garus rakstus, īpafāhi wehī tabdus, gar fureem īntere īstai neceam apgabalam. Tā tad tos maretum īstetot īstai pafāhīnatus. Pehdeho rakstīnu dīhīdumā īstetot. Pateizameš!
M. M. — Vad. Nejinam zītas grahmatas, Latweešku waloš, las buhtu pabrāla par ūstera „Botaniku.” Apstlat lādā grahmatu pabrēdotāwā ari kawala „Deina radījumi,” wārbūt tā deris Sūhfu wājadībam. Bīdāti ir, ja wehīlatees cepafītees neit meen ar botaniku, bet ari ar fūsiou un mīneralu wafīti: preefšam wehī ir gan dāšās zītas grahmatas Latv. walodā. Red.

Deewkalpojumi.

Swehdeen, 13. oktobri 1891. g.

Jašna bašnīzā	puļstien	9 mašnītajs	Wewīchš.
Gertrūdes bašnīzā	9	9	Bernwīgš.
Jesūs bašnīzā	2	2	W. Walters.
Martin bašnīzā	9	9	Bergmannš.
Trīšwēntēnā bašnīzā	9	9	Rachlīkants.
Patwīla bašnīzā	1/9	1/9	Fromms.
Lutera bašnīzā	6	6	G. Walters.
	9	9	G. Walters.
			Pauļschens.

Virgus fīnas.

Rīgā, 10. oktobri 1891. g.

Virgusfānās ar labību fāoneel bīja drūstu dīhīwāta, tabelī tā aūtās pafāhīwīgi no jauna pēpafa, tāpat ari pafējās labības fūgās zētati turās, kaut gan apgrošjūmī nāv bījūfīhī cewehojāmī.

Mafkaja:
Rudī, preefšā wētejās wājadības, pehž labuma 130—140 lap. puā.
Kweešhī, kreewu, pehž labuma, 130—140 lap. puā, Kursemes, 120 mašnīz., 112 lap. puā.
Wēfēhī, kreewu, pehž labuma, 90 mašnīz., 110 lap. puā pabrēd., Kursemes, 22-tanfūhī, pehž labuma, 92—100 lap. puā, fāhāwehī, 100 mašnīz., 97 lap. puā pabrēd.

Mufas, 97 lap. puā pabrēd., fwaiga preje, 94 lap. puā pabrēd., auglīfās fūgās, 95—102 lap. puā pabrēd., fāhāwehī, 85—89 lap. puā pabrēd.

Kīnēhīfās, meentafēhīfās fūgās, 87 1/2, proz., 144 lap. puā pabrēd., fēnū fēhīfās, 87 1/2, proz., 155 lap. puā pabrēdewējī.
Kaneņu fēhīfās, fāhāwehī, 145 lap. puā pabrēd.

No ahrfēmēm.

Wahjija. Pehdehā laītā starp Wahju fozīalīstēm bīja radufēs partīja, kas nebhīa meērā ar tagadējo fozīalīstī wadonu rīfšofānās. Tāi nu pahrēpreefšu, zīl fāhāwehī pahrmetumeem tājnības, tad fāhīnīs deenās Erfurtē notureja fozīalīstī faeīnu, uš kuru bhīja eeāzīnātī ari tā fauzamee „jaunee”. Sche nu pehdejeem īfahjīhī tōtī greīfī. Wezajee wīfūs wīnu apwainojūmūs fīhīdofāhī atpēhēfōjūfī, tā la

fapulzejušēes līhīfāhīneem wadoneem īfahjīfūfī fawu pīnīgu ušīzīdū un beīgās eezelta kōmīfīja no 9 lozēkēem, kuraī ušdōts, wehī jo pamatīgi īfmetlet pretīneku fūhīdības.

— Wahjeeshī fāudībās pīnī nofktās uš fīhīdofāhīem panahfumeem Parīfē, īdarot jauno kreewījas aīfnehmumu. Parafīstīaju Parīfēs banfās bhījs tīl leelā mehtrā, tā laudīs leelās bārds stahwejušhī uš eelan, nepazēetīgi gaidīdami, tad wīneem rūnda nahfēs uš parafīstīfānās. Tāhī, kas nahfūfūhī īf banfās ahrā, tīfūfūhī jānemtī leelām gawīlem un fauzēneem: „Lai dīhīwo kreewīja!” Saprotams, tā wīšs tas tagad Wahjeeshīem tōtī kēras pee fīrds, jo wīnī, nelaudāmī Wahju banfēereem pēdalītees pee aīfnehmuma, zereja, tā kreewījai fāhīs aīfnehmums nēmas nēfdofoes. Fīrībēdami kreewījas nānāds tīrgum taitet, Berlīnēs banfēerī īhī preefšā jaunā aīfnehmuma īfdarīfānās bīja fāhūfūhī kreewu nāudu leelīfām pahrēdēt, zeredāmī zaur to muhju nāudas wehīfībū nospēstī glūfūhī leīā. Bet te radās atfāl kreewījas draugi, kas kreewu nāudu ušpīrta wairat mīfsonu wehīfībā, tā la muhju nāudas zena tuhītī zēhās un Wahjeeshī, fānīgām āzīm, atfāl wēfēja, tā nēpēj nēko īdarīt!

Danija. No Kopenhāgenēs fīno, tā Danu fēhīnīfūhī un fēhīneene, Weles prīnzese un pahrējee wefī 29. (10.) oktobri pahr Danīgu zētōfōt uš fīwadīju, kur Danu fēhīnīu pahrīs laītām ušfurefōhōtees wēfēlu mehnefī.

— Wehītras plūhī īfahjīfūfūhīs swehīdeenās naktī īpōstīja jauno brīhwofīta dambī; fāudējūmī ir tōtī leelī.

Frānzija. Jaunās kreewu aīfnehmūs Parīfē gandrīz 8 reīf wairat fīmetīs, nēhī bīja wājadīfīgī! Tāhī, kūrī no jaunā kreewu aīfnehmuma fīhējūfūhī tīlāi pā weenāi obligāzījai, efof wairat nēlā pūšōtra mīfsona, tā tad fānēēfīs tāhū auglīnu, tāhīs līhīf fāhīm wehī nēkad nāv fānēēgīs. Kā „Wīfch. Wēd.” fāka, tad Peterburgās banku aprīndās tagadējo āzīmīfīkī turof par tōtī noderīgu, lai ar Frānzīfūhī fīnāntīfūhī pahrwāldnēeem īfpeefū Berlīnēs spēkulāzīju ar kreewu kredībīteem īf wīnu fāhwofka un rublā kursu grofītu pehž patīfānās. Nahfōfā mehnefā norehīnāfānās warot Berlīnēs spēkulāntēem fāhī fīnā nēst dāudī pahrēfīdōfāhī.

— Brestē fāgāda atbrauzām kreewu kara fūgūs. Kāhda tīrgotāju fāpūze eewehjeja kōmīteju īf 20 lozēkēem, kuraī kreewu fūgeem atbrauzot jāfārīfō fāhūfūhī swehīkī. Wēf fregatēm „Wīnīn” un „Dīmītrīj Dōnfōj,” kas Brestē jāu eerādūfāhīs, wehī gāda atnahām kūrīferūs „Sābījāka” un „Wīfjas.”

Anglīja. Slawenāis Jru tautās labuma aīf-stahwejājs Parnelš pawādīs uš pehdejo busu leelīfām. Zīl tōtī tauta fawu zēfōnī zēnījūfē, to peerāhda ari tās, tā laudīs fāpēhēfūfūhī fmalōds gābalds no gābdeem fāfīfō fēhīfūhī, kūrā Parnelā fāhrfē tīlā wēfūs uš Dūblīnu, lai no tā ušglābātū dāhrgāi pēemīnāi fāhūdu gābālīnu. Mēlāika pēhīrējī tautās wēemēkī īfīlādūfūhī Jru tautāi mānīfēfū, īfīfāīdōdāmī, tā wīnī grībōt ušfuref tautīfō nēakfībū un turpīnat zīhū. Cewehōjāmātee Jri tapfōf: fāzīzīnātī uš fēwīfūfūhī fāpūfī, kūrā āpreefīdōfōt, tāhdeem līhīdēkēem bhūtu Parnelā progāmā īfīpīdāmā. Kā fīnāms, pehdehā laītā Jru tautās wādītājī bīja dālījūfēes dīwās partījās, tā fauzāmōs Parnelīfōds un Pētpārnēlīfōds. Dōmājā, tā pehž Parnelā nahwēs abās partījas īfīgīs, tōmēr fāhāhīs zērībās, tā rahbās, nēpēpīdīfēes. Kāhdam wīfham ušīzīgēs Parnelā partījas wādībū, tās wehī drofīhī nāv fīnāms.

Itālīja. Romā nodomātīs īfīrīhōt fārpītautīfūhī meera faeīnu. Saeīmās pēfīdēnts Wōngīs bīja īfīzēes, tā Wahjījai wājadīfēm atdot Frānzījai no labā prahta Eīfās-Loīrīngu. Sāhās wīnā īf-fāzītās dōmās fāzēhla leelū nēmeeru Wahjeeshū fārpā, tā tā pehdejee negrībēja nēmas pēdalītees faeīmā. Tagad nu Wōngīs atfāhēes no fawā amātā, zaur lo faeīmāi rodās labafās zērībās. Meera faeīmā grīb āpreefīf jautājūmūs, tā turpīnat bhūtu nōwehēfānāi afīnānī kārī meera zēfā.

— Itāleefūhī tauta tōtī āpmeerīnātā ar mārfīja Rūdīnī draudīfōgu tuwōfānās kreewījai. Wīfch no wīfām Itālījas mālam dābū sweīzīnājūmūs uš wīnā fāīfīfānās ar kreewījas āhrleetu mīnīftrū v. Gīerjū.

— Karāleene īfahjīfūfūhī swehīdeem eelūhīfā uš brofāfū Wōnzā Wīnu Keīfārīfās Aughībās Keelknāfēs Kātrīnu Mīchāīfōnū un Heelū Georgījēwū, kūrās ušfūras Zērnōbōdā. Deenu eepreefšū Wīnu Keīfārīfām Aughībām fāhīdījās preefšā v. Gīerš,

Keelknāfēi Helenei wehīledāms lāimes uš wīnās fāderīnāfānās.

— Kāhās 3 wēfīes reemōds no Pantālārījas fāfās īfahjīfūfūhī fēfīdeem īfēhīlās īf juhrās ugnūwehjeja fālns, kas īfwerd ugnū, āknīnūs un dūhūmūs gāīfā; līhīf ar to notīfā fēmes trīhjejūmūs.

Spānīja. Muhju Keelknāfēs Wādīmīes tagad āpzeēto Spānīju. Fīgahjīfūfūhī pēkīdeem Wīnā Keīfārīfāi Aughībāi Sān-Sēbāfīnās pīfēhīs wābē ī fīrīhōjā fērenādī. Swehīdeem, 18. (6.) oktobri Wīnā Keīfārīfā Aughībā atzētōfūfē Vīrgōfā, no tūrēnēs tāhlat dōdāmēes uš Mādīdī. Spānījas fēhīnēene-pawāldone Wīnā Keīfārīfāi Aughībāi par godū īf-rīhōfōs meelāfū. Wēf tam wehī notūrēs kārā spēhīa fīmotru un notīfīs zīti fīwīngī fīrīhōjūmī.

Telegramas.

Peterburgā, 9. okt. Peterburgās dōmē dāh-wājā 100,000 rbl. preefšū trūhīnūmā zētejeem.

Peterburgā, 10. okt. Fīgahjīfūfūhī naktī te bīja 5 grābī leelā fāla, gāda fūgnēzībās beīgās.

Peterburgā, 10. okt. Tautās āpāīfōfānās mīnīftrīja atwehjeja 6000 rbl. preefšū pālīdībās ēle-mēntārī fōlū fōlōtājēem un fōlōtājām tānīs 19 gu-bērēnās, kas zēēfū zaur nēauglībū. — Wjāīfā jāu tāmanū zēfch; upe āīfālūfē.

Māfāwā, 9. okt. Sēhejeenes tīrgotājī pīrka un nofūhījā 100,000 pudu labības preefšū trūhīnūmā zētejeem Kāfānā.

Kopenhāgenē, 21. (9.) okt. Karālīs un wīnā wēfī fāhōdeem īf medībās, rīht buhš brofāfīs pee prīntīfā Wāldēmārā.

Scherburgā, 21. (9.) okt. Kreewu ofīzēerī wāfār pēdalījās teatā īfrahē. Drēktrīs spēhjeja kreewu wāfīs hīnnū un mārfēfēfī, pehž fām at-fānējā fāuzēenī: „Lai dīhīwo kreewīja!” un „Lai dīhīwo Frānzīja!”

Belgrādā, 21. (9.) okt. Serbījas karālīs dāh-wājā kreewu laītāfūhī „Nowofī” redāfōrām Nōtō-wīfchām Tāfōwā-ordēnī par fāhāhīs āwīfēs labweh-īgeem rāfīēm Serbījas labā un Slawu jāutājūmā.

Wjāfāfēkēes un īfdewēs: Ernst Pīates.
Wīfīdōfāfīs redāfōrē: Dr. phil. Arnold Pīates.
Dōzwōleno cēnāzūrō. — Rīgā, 10. oktobrī, 1891. g.

Leelo paldees

īfīfāfū āzū āhrfām Dr. P. Wīmenthāl fūngām par mānu āzū lāīmīgu īfāhrēfēhānū, tāi gan tā wātina bīj 6 gābūs wēzā, tōmēr tagad atfāl pīnīgī wārū redēt.

W. Grūnberģis, Rēkūrģā.

Wefelīga emma

wēhīlās wēetū. Wēeprafāms Pōlōzās eelā Nr. 11, dīhīw. Nr. 9.

Manā

rotārbū nu pēgreeschānās fōlā, Trōnāmāntēelā bulwārī Nr. 5, 2 trepēs āugfāhā, fēhīā, wār wehī fūndīs preefšā tā kūrā, kūrā fā. g. dēzēmbērā mehnefī beīdās, tīfī ūfneēmās un par fēerīnām fāhūwējam īfīlītōtās.

Wīlhelme Brīnk.

No Turgeem 1892. g.

tīfō īfrentētā Sālas māhītājā mīfchā, pretī Dūblīntēem. Tūwafās fīnās turpāt pee māhītājā.

Mūfchās pahrēdōfānā.

220 dēfētīnās ar drūfū mēfchā, arāmās fēmes 3 laulās, fātā 20 dēfētīnās, ar īn-wēntārū un pēdēerīgām ēhām. Turpāt teel ari pahrēdōtās 239 dēfētīnās labās mēlnās fēmes ar mēfchū.

Tūwafās fīnās pee mūfchās īfāpāfneelā Hermann Tānner.

Adrefe: Pēkōwskōj rūb., Kōhōskōwō ūwādā, Rūsōwōnōw-Dānōwskōwōj wōl., ēwōlō Akcēpōwā.

Māhja

teel pahrēdōtā jēb pret fēmeekū māhījam īf-māīnītā Rīgā, Sūmōrōw eelā Nr. 80. Tūwafās fīnās fāhīs lāpās ēfpedīzījā.

Kreetnā māhīzā

1

Klaweeru spēhēfānā

teel pāfneēgātā. Tūwafās fīnās Mārījas eelā Nr. 39, tōrt. 2, no puļst. 12—2.

Laulības gredfēnī,

8

fēlta, 56. prowēs, no 250 lap. gab. fāhōt, fūdrābā, 84. prowēs, no 30 lap. gab. fāhōt. Pārāfā īfātātōtī. F. Lūgawīn, Rīgā, Kēkū un Wātūnū eelū fūbrī Nr. 1.

Karbolīnēums,

ēfā pret pūfchānū, lehtāla un labāka nēkā dārwa, īfīhīzīnā uš wīfēem lāīkēem kōfā-fchwāmī un uštur pee jāun-būhēm wīfū uš wairat gādēem, dā-būjāmš pee

F. Lotto,

teelājā Jāun-eelā Nr. 24, aīf rāhūfchā.

Karbolīnēums,

ēfā pret pūfchānū, lehtāla un labāka nēkā dārwa, īfīhīzīnā uš wīfēem lāīkēem kōfā-fchwāmī un uštur pee jāun-būhēm wīfū uš wairat gādēem, dā-būjāmš pee

F. Lotto,

teelājā Jāun-eelā Nr. 24, aīf rāhūfchā.

Rīgās pīfēhtās pudretu fabrika.

Kuhdras komposts,

lōtī noderīgš mehīfōfānās līhīfēllīs, līhīf tāhīlātāi īfīlūdīnāfānāi dās būjāmš par 30 kap. weenūhūgā wēfūmūs, pīfēhtās pudretu fabrikā, Smīlchū-fālnōs, Wātīfchā eelās gātā.

1

Pīnīgī eemāfāts pamāt kaptāls 4,000,000 rbl.
Referwēs kaptāfī . . . . . 3,000,000 rbl.

General-agents: R. John Hafferbergs,
Rīgā Rungu eelā Nr. 14.

Hallo, hallo, hallo!

Dāhīwīnēet tūhīt fawāi fūndīfē pahrēfēdōfōhī dāhīwānū, jānātrāfōfō lehtā aparātū, kūrāf Parīfēs pāfāulēs- un Wīhīnēs fēmōfōpībās-īfīfābēdēs tīlā pahrēdōtās dāubš mīfōmū gābālōs.

Wehī nēkad nebhījs

īf fāhīs aparātū un bēf fēlōfōfēm mehīkēem: 1 mīnūtēs laītā īf eefpēfām no pēnā wōj fēhūmā īfātātōtī fweefū un pūfīnūtēs laītā pūtās, olū fāhāmī, olū grōfū u. t. t. 1 mīnūtēs laītā wār 1 fīlō (ap 2 māhīzīnām) lārtupēlū, fīpōlū, gārū, rūtū, rāhēzū u. t. t. wīfābūs fōtū āuglīt un zītu pehž wēfēfānās, bejū jēb plāhīnī mīlōt lāfīt jēb fāgrēf.

Tāhīlāt fāhīs aparātū īf leetōjāmš tā mīkrofōpūs: 400 reīf wīnāfch pālēelīnā lātrū leetū, tā tad īf leetōjāmš pee ēhdeenu un dēfēerū īfmetēfānās. Sāhābūs aparātū no nēfābīfīfōfā mētalā ar īfūrīgām fēwēerū īf dābūjāmš pīrktī pax fweelā zēnū:

1 rbl. 50 kap.

Sāhīs nēpēpēfchāmāīs aparātū tādēfī, tā tīl tōtī lehtī, īf eewēfīs leetōfchāmā wīfās Wīhīnēs un Parīfēs fāmīlījās, un wēnīgī tīlāi zaur mānī fēn pāfīfānō fīrū pret eepreefšēju fāmāfū teel īfīfūhītīs uš wīfām pāfāulēs mālam.

D. Klekner,
Wīhīnē. 1., Pāfā eelā 20.

Manā grahmatu un bīfchū drūtātāwā,

Rīgā, pee Pētera bāšnīzās, tā ari wīfās zītās grahmatu pahrēdōtāwās dābūjāmā:

Wīdīfēmēs wēzā un jāunā

Laika-grahmata

1892. gadam.

Laika grahmatāi eēt līhīf Wīdīfēmēs dīfēfzējā karte, kūrā ūfīfmetās Wīdīfēmēs un Zgāmījas pīfēhtās un fāhā dīfēfzējā fāzījās.

Māfā: nē-ēfēktā 5 rbl. 100 gab., ēfēktā 10 kap. gab.

Ernst Plates.

Manā grahmatu un bīfchū drūtātāwā, Rīgā, pee Pētera bāšnīzās, tā ari wīfās zītās grahmatu pahrēdōtāwās dābūjāmā:

Wīdīfēmēs wēzā un jāunā

Laika grahmatāi eēt līhīf Wīdīfēmēs dīfēfzējā karte, kūrā ūfīfmetās Wīdīfēmēs un Zgāmījas pīfēhtās un fāhā dīfēfzējā fāzījās.

Māfā: nē-ēfēktā 5 rbl. 100 gab., ēfēktā 10 kap. gab.

Galwēnīs kokwīlūns (bōmwīlūns) deedfān, līnu un wīlnās dīfju krahjūmūs

Rīgā, Kālfū eelā

Nr. 19/33, pee

netāhū no rāhūfchā.

Reālārājōtees no 4 Rīgā jāw pāfāhūwōfchām mānām māgāfīnām, ēs, tāi īfīpātū fāwām leelām pīrēju puļlām, pēdābūwājū fawū gālwēno āufchāmō deedfīnū fāhūjūnū pee „Gūlbjā”. Tā tā māgāfīnā preefšā 1890.91. gādā āpghābātā tōtī leelēem preefchū fāhūjūmēem no wīfēzāmōlā labumā, par wīfēhīlātām zēnām, tā nēwēemām zītām, zēnū, tā mānās leelās pīrēju puļlās, nēnahfūfūhī pāfchī mānā māgāfīnā, pahrēzīnāfēes no preefchū labumā un no wēl nēbhījūfchām lehtām zēnām.

Sāwū pīrēju labā ēs, jā wīnī to wēhīlās, gālwōju par pīrēem un dōbū fēchūs mehnefchūs lāitā pīrēfchū ātmāīnīfānām.

Pēdābūwājū wīfābāfōs Anglū fōfīlūnās āufchāmōs deedfīnūs wīfās fāhās par wīfēmetām zēnām, īf fēwīfchī līnu dīfās īf Jārōfāwās, Māfāwās un wēelēm fābrīkām. Jārōfāwās dīfās īf īf fēwīfchī lābī pāgātāwōtās pēhī mānā īpōfāhā eērāhījūmā, no gārēm, fīhām līhīfōfēm līnu pāwēdēneem un dābūjāmī nēglēnām un tōtī bālīnātā īfīfātā un wēnīgī rītāi pee mōnīs pā fābrīkās zēnām.

Wīlnās dīfās preefšā āufchāmās dābūjāmās wīfīfābās fōrēs no 35 līhīs 150 lap. māhīz., zēfīrā wīlnās dīfās preefšā īfgrēfōfchānās dāhām dābūjāmās wīfās fāhās par 160 lap. māhīz. Wēf tam wehī pēdābūwājū fēlētāmūs un fūdrā-bāīnūs deedfīnūs, tad ari pūbūlāīnūs deedfīnūs wīfījāmāfās mōdēs fāhās.

Wīfās wātes fōrēs, fāhōfōfās āpēfārā fāhōrēs, wīndēs un pīfā drāhīs pōfchā īfātātōwājūmā, ātrōfās fāhūjūmā un teel pahrēdōtās par leelūmā zēnām. Wēf tam wehī leelā īfwehīlē dābūjāmī māterīālī preefšā ādīfānās un rōfārēem, tā: wīfādī kōfīwīlūnās deēgi fēlem un preefšā ēhēfēfchānās, Anglū zēfīrā wīlnā u. t. t.

!!! Rūhīfū eewehrōt !!!

Audēfīlī īf wīfādīfām fābrīkām, īf fēwīfchī pēdābūwājū fīpū un lehtū Turku audēfīlī no 10 kap. un dāhrgātī.

Teel pahrēdōtī ari sweīneeku rīhīlī un wādī, rīfīkī, deēgi un zīti pēdēerūmī preefšā sweīnēzībās.

Pīrēdā leelā Kreewījas rīfchū-sterkelu fabrika.

Fābrīkās fīgmē.

Moosnā 1882.

Симферополь 1888.

Хельсинки 1887.

Одесса 1884.

Sēlta un fūdrābā mēdāfās.

Sterkelu